

Με τι θα ασχοληθούμε:

- Πώς περιγράφουμε ένα πράγμα
- Πώς χρησιμοποιούμε τους χρόνους του ρήματος

Τα ψάθινα καπέλα

Απ' το παλιό μας σπίτι θυμάμαι πλήγια πράγματα. Ήταν κάπου κοντά στον Λυκαβηττό κι είχε ταράτσα που βλέπε στο Φάληρο. Ζούσε μαζί μας ο πατέρας κι είχαμε ένα πλαγωνικό που το λέγανε Ντικ. Θυμάμαι και δύο βάζα κινέζικα στις δυο γωνιές της σάλιας. Τίποτ' άλλο. Η Μαρία όμως θυμάται πολλά. Μας τα λέει καμιά φορά κι εμείς δακρύζουμε, κρυφά η μια από την άλλη.

Με τον πατέρα πηγαίναμε στη θάλασσα σχεδόν κάθε Κυριακή. Είχε ένα παμπάλιο αυτοκίνητο που μοιαζεί με οβίδα και το λέγαμε «Καραϊσκάκη». Έτσι το 'χε βαφτίσει ένα παιδί καθώς περνούσαμε από έναν κεντρικό δρόμο της Αθήνας, και μεις χαρήκαμε, γιατί το αυτοκίνητο του πατέρα δεν ήταν κοινό αυτοκίνητο και του άξιζε να έχει ένα όνομα. Το χρώμα του ήταν καφέ ή γκρίζο ή ίσως και χακί, από μέσα ήταν στρωμένο με βυσσινί πετσί αληθινό, μια ποιλυτέλεια που ερχόταν σε αντίθεση με το σύνολό της ψηλό, εντελώς ανοιχτό και δίχως κουκούλα, με τη μηχανή του κομμένη μπροστά κατακόρυφα σαν φάτσα μούργικου σκύλου' πίσω κατέληγε σε μύτη που θύμιζε ουρά τσαλαπετεινού' κι εκεί στη μύτη υπήρχε ένα ξύλινο ντουλαπάκι, όπου πετούσαμε τα κοστούμια του μπάνιου, τα ψαρικά, κι ό,τι άλλο, ανάκατα. Κοντολογίς, ήταν ένα αυτοκίνητο με δικό του χαρακτήρα και εμφάνιση προκλητική.

Μαργαρίτα Λυμπεράκη, *Τα ψάθινα καπέλα*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1997 (διασκευή)

Ενότητα 1 Ταξίδια, τόποι, μεταφορικά μέσα

1. Βρείτε όσες πληροφορίες μάς δίνει το μέρος του κειμένου που περιγράφει τον «Καραϊσκάκη», το παλιό αυτοκίνητο, και γράψτε τες στον πίνακα:

χρώμα	
σχήμα	
εσωτερικές πεπτομέρειες	
εξωτερικές πεπτομέρειες	

2. Δείτε τη σειρά με την οποία η συγγραφέας παρουσιάζει τα στοιχεία της περιγραφής. Πρώτα αναφέρει αυτό που περιγράφεται: «ένα παμπάλαιο αυτοκίνητο...».

- ➡ Στη συνέχεια αναφέρονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Ποια είναι αυτά;
- ➡ Πώς προχωράει μετά η περιγραφή, από το μέσα μέρος προς το έξω ή από το έξω μέρος προς το μέσα;
- ➡ Στο εξωτερικό του αυτοκινήτου, ποιο μέρος περιγράφεται πρώτα και ποιο μετά;

3. Η συγγραφέας μάς δίνει και τις δικές της εντυπώσεις από το αυτοκίνητο, για να κάνει πιο ζωντανή την περιγραφή. Για παράδειγμα, λέει: «ένα παμπάλαιο αυτοκίνητο που έμοιαζε με οβίδα». Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα με τα σχόλια που κάνει η συγγραφέας:

μέρη αυτοκινήτου	σχόλια

Όταν περιγράφουμε ένα αντικείμενο, συνήθως χρησιμοποιούμε ενεστώτα. Η συγγραφέας όμως θυμάται με νοοταλήγια και περιγράφει το παλιό οικογενειακό της αυτοκίνητο. Γι' αυτό τον λόγο χρησιμοποιεί χρόνους του παρελθόντος.

4. Είδατε σε μια βιτρίνα το ποδήλατο των ονείρων σας. Ένας συγγενής σας θέλει να σας το αγοράσει. Γράψτε ένα σύντομο γράμμα για να του το περιγράψετε ακριβώς.

Μην ξεχάσετε να αναφέρετε:

- ➡ τη γενική εντύπωση που δίνει
- ➡ την εξωτερική περιγραφή του (αν έχει κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, τονίστε το)
- ➡ τα δικά σας σχόλια και συναισθήματα

5. Ο υπολογιστής «θύμωσε» και αρνείται να γράψει δυο ίδια γράμματα στη σειρά. Βρείτε ποιες λέξεις χρειάζονται διόρθωση.

Το προηγούμενο Σάβατο έφτασε στο σπίτι μας ένα γράμμα από τον παπού μου που μένει μόνιμα λίγο έξω από τη Θεσσαλονίκη. Μας καλούσε να περάσουμε οικογενειακώς λίγες ημέρες μαζί του και να απολαύσουμε τις τελευταίες πλησίοντες μέρες δίπλα στη θάλασσα. Πώς θα μπορούσαμε να απορίψουμε μια τέτοια πρόταση, ένα διάλιπτα ζεγνοιασίας σε καθαρό περιβάλλον; Αποφασίσαμε να ταξιδέψουμε με το τρένο για να χαρούμε τη διαδρομή και συνενοθήκαμε μαζί του για τις τελευταίες λεπτομέρειες.

Την επόμενη μέρα, φτάσαμε από νωρίς στον σταθμό και περιμέναμε την αναχώρηση της αμαξοστοιχίας. Όταν ανεβήκαμε στο τρένο, διαπιστώσαμε ότι οι θέσεις μας ήταν κατειλημένες, αλλά ευτυχώς το πρόβλημα λύθηκε εύκολα. Σε λίγο τα μεγάφωνα έκαναν έκληπο να απομακρυνθούν όποι από την άκρη της αποβάθρας, γιατί το τρένο ήταν έτοιμο να ξεκινήσει.

κείμενο της συγγραφικής ομάδας